

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **M. D.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X

zast. advokátkou JUDr. Markétou Němcovou
sídlem Riegrova 1, 612 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2022, č. j. OAM-80/ZA-ZA11-D07-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřijatelná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že příslušným státem k projednání žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“) je Francouzská republika. Jádrem sporu je otázka, zda žalovaný v souvislosti s postupem podle nařízení Dublin III řádně posoudil (ne)existenci systémových nedostatků ve Francii, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů o udělení mezinárodní ochrany (čl. 3 nařízení Dublin III), a zda žalovaný správně aplikoval čl. 17 téhož nařízení.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že patří k arménským Turkům, plynule mluví turecky a kurdsy, dále jazykem zaza a málo francouzsky. V minulosti byl vězněn pro ztotožňování s aktivitami PKK, byl členem politické strany HDP, nyní je sympatizantem této strany. Po propuštění na něj policie vyvíjela nátlak, který přestal být v roce 2019 neúnosným. Proto v roce 2019 po dohodě s rodinou vycestoval na Ukrajinu, odtud do Řecka a dále do Paříže, kam přicestoval v prosinci 2019. Zde požádal o mezinárodní ochranu, azyl mu však byl dne 29. 11. 2021 zamítnut. Odcestoval tedy dne 29. 1. 2022 za bratrancem do České republiky (jednu noc přespal v Mnichově), kde opět zažádal o mezinárodní ochranu.
3. V rámci pohovoru ze dne 10. 2. 2022 žalobce upřesnil, že se proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany ve Francii odvolal, odvolání však bylo zamítnuto. Ve Francii byl ubytován v bytovém domě, nejprve se spolubydlícím, poté sám. Stát hradil veškeré výdaje za bydlení a přispíval mu částkou 220 Eur měsíčně na další výlohy, jednou týdně stát přispíval potravinovým balíčkem. Také jej podporovala částečně rodina. Dále zmínil, že ve Francii byl unesen, ale důvod neví. Byl to oznámit na policii, kde podal výpověď. Svoji situaci vyhodnotil tak, že nemá smysl podávat další žádost o mezinárodní ochranu ve Francii, proto odcestoval do České republiky, Česká republika je malá klidná země a jeho bratranec, který žije v P., je v dobré ekonomické situaci. Ve Francii má sestru, v Německu dva bratrance. Žalobce dále doložil své osobní vyjádření, kde popisuje důvody svého věznění v Turecku, problémy, s nimiž se setkal, důvody k vycestování z Turecka a důvody žádosti o azyl. Dále doložil soudní rozhodnutí o svém uvěznění a výňatek z knihy, kde je o žalobci a jeho rodině zmínka.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí měl i přes neúspěšné zaznamenání otisků prstů žalobce ve Francouzské republice za prokázané, že žalobce v prosinci 2019 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany ve Francii a na základě této žádosti zde pobýval do 29. 1. 2022. Žalovaný proto na základě kritéria uvedeného v čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III požádal dne 11. 2. 2022 Francouzskou republiku o přijetí žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v České republice. Dne 22. 2. 2022 žalovaný obdržel informaci, že Francouzská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Francouzská republika je tak příslušná k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a je povinna jej přijmout zpět na své území v souladu s postupem podle čl. 18 nařízení Dublin III.
5. Žalovaný se zabýval tím, zda v případě Francie existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí

žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V tomto ohledu žalovaný vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP Francie, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 21. 12. 2021 (dále jen „Informace OAMP“), na jehož podkladě takové důvody neshledal. Žalobce se nepotýká s žádným zdravotním omezením, fyzickým či psychickým, neužívá pravidelně léky, je relativně mladý, samostatný a soběstačný. Dále žalovaný poukázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva *B. G. and others proti Francii* ze dne 10. 9. 2020, jímž soud jednomyslně rozhodl, že ani životní podmínky ve francouzském stanovém táboře na parkovišti nejsou v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

6. Žalovaný rovněž poukázal na to, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Francii, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Francouzské republiky (jak to v minulosti zcela jednoznačně učinil v případě Řecka). Francie je rovněž považována za bezpečnou zemi původu, ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlížejí; o udělení mezinárodní ochrany zde ročně požádají tisíce uprchlíků.
7. Žalovaný se následně zabýval důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Uvedl, že v případě žalobce nejsou tyto důvody, tj. humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody, dány. Žalobce nemá na území České republiky žádné přímé rodinné příslušníky vyjmenované v čl. 2 odst. g) nařízení Dublin III. Na území České republiky dříve nepobýval a nemá zde vytvořeny žádné kulturní vazby. Na území Francie naopak žalobce delší dobu pobýval a je obeznámen s tamním prostředím a životem. Nachází se zde rovněž jeho sestra, která mu může poskytnout součinnost. Po celou dobu řízení o své žádosti bude mít žalobce nárok na finanční a materiální pomoc od státu, tak jako v minulosti.
8. Dále žalovaný uvedl, že žadatel přichází s žádostí o mezinárodní ochranu na základě totožných důvodů, které již uváděl ve Francii. Žalovaný by tak měl posoudit žádost, která již byla jednou projednána jiným členským státem EU. Nařízení Dublin III je nástrojem Evropské unie, který má zamezit hromadění žádostí o mezinárodní ochranu mezi členskými státy jedním žadatelem o mezinárodní ochranu. Jedná se o nástroj, který umožňuje fungování společného evropského prostoru bez vnitřních hranic. Kritéria jasně stanovují, který stát je příslušný k meritornímu rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu. Nelze odhlížet ani od aktuální situace, kdy se Česká republika v důsledku války na Ukrajině potýká s nadměrným počtem osob bez zázemí a nových žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

9. Žalobce namítl, že byl zkrácen na svých právech, neboť žalovaný nesprávně aplikoval čl. 17 nařízení Dublin III. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44, v němž je poukazováno na možnost členského státu

odchýlit se od kritérií příslušnosti „zejména z humanitárních důvodů a důvodů solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny...“. V případech hodných zvláštního zřetele je tedy správní orgán povinen řádně odůvodnit, proč se rozhodl diskreční oprávnění nevyužít; jinak je dán důvod ke zrušení takového rozhodnutí.

10. Žalobce již při pohovoru k podané žádosti dne 10. 2. 2022 uvedl, že má v České republice bratrance M. K., který zde žije několik let, je zde ekonomicky činný, má zde bytové zázemí a hovoří českým jazykem. Kromě toho má žalobce na území České republiky nový vážný vztah s paní M. C. (nar. 1973), která je české národnosti a se kterou plánuje uzavřít sňatek a založit rodinu na území České republiky. Žalobce má proto na území České republiky zázemí, které dále rozvíjí. Ve Francii takové zázemí nemá, jeho sestra mu jej neposkytla. Rovněž kvalita ubytování ve Francii se nedá srovnat se zázemím, které mu zde poskytuje bratranec a nová přítelkyně. Žalobce se rovněž na území Francie obává o svůj život, neboť byl unesen; tuto skutečnost žalovaný bagatelizoval. Ve Francii se žalobce necítí bezpečně. K tomu žalobce navrhl svůj výslech, výslech svého bratrance M. K. a dopis M. C. ze dne 18. 4. 2022, adresovaný žalovanému.
11. Žalobce též poukázal na solidaritu mezi členskými státy, která je jedním z účelů nařízení Dublin III. S odkazem na veřejné údaje z Eurostatu, kdy v lednu 2022 bylo v České republice evidováno 540 nevyřízených žádostí o mezinárodní ochranu, ve Francii jich bylo několikanásobně více (až 143 130). Francouzský azylový systém je tedy dle statistických údajů přetížen a Francie není patrně schopna se vypořádat s tolika žádostmi o mezinárodní ochranu.
12. Žalovaný podle žalobce rovněž nedostal povinnosti dostatečně se zabývat otázkou, zda podmínky přijetí v členském státě EU, který je v souladu s dublinským nařízením příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, nevykazují takové systémové nedostatky, že hrozí nelidské nebo ponižující zacházení s žadatelem. S Informací OAMP žalovaný v napadeném rozhodnutí nepracuje, pouze konstatuje, že francouzský systém je plně koherentní se systémem ČR a zároveň v souladu s normami EU. Není zřejmé, jaké konkrétní informace žalovaný z Informace OAMP čerpal, odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce považuje za nedostatečné. Podmínky pro žalobce „ve francouzském stanovém táboře na parkovišti“ nebudou pro žalobce příznivější než rodinné zázemí, které v České republice má. Co se týká uprchlíků z Ukrajiny, ti jistě žádají o jiný druh pobytového oprávnění než žalobce, tvrzení žalovaného je v tomto ohledu pouze obecné.
13. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Žalobní tvrzení, že by Francie jeho žádost o mezinárodní ochranu posoudila nezákonně a nedostatečně, žalobce nedoložil. Nijak nepodpořil ani své tvrzení, že by ve Francii docházelo k systematickým nedostatkům azylového řízení (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38, podle něhož je zde předpoklad, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet stejně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě). Žalovaný rovněž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018 – 28, z něhož citoval pasáž o tom, že dodržování základních lidských práv členskými státy je vyvratitelnou domněnkou. Tato domněnka v případě Francie vyvrácena nebyla.

IV. Jednání před soudem

14. K žádosti žalobce soud nařídil v této věci jednání, které se uskutečnilo dne 24. 6. 2022. Žalobce se k jednání nedostavil, zástupce žalobce odůvodnil jeho neúčast teprve u jednání tvrzením, že žalobce údajně nedostal propustku z pobytového zařízení v Zastávce. Bez ohledu na faktické okolnosti, pro které se žalobce k jednání soudu nedostavil (nutno konstatovat, že účasti žalobce na jednání nemohly bránit žádné právní důvody), soud jednal bez jeho přítomnosti, a to z důvodu, že žalobce měl právní zastoupení a soud nepovažoval nepřítomnost žalobce za překážku, pro kterou by ve věci nebylo možné rozhodnout.
15. Zástupce žalobce odkázal na žalobní návrh, z něhož zdůraznil, že žalovaný nedostatečně zohlednil silné rodinné vazby žalobce na území ČR (má zde bratrance a vážnou známost – s paní C. se mají brát) a dostatečně se nevypořádal s tím, že se žalobce necítí ve Francii bezpečně. Zástupce žalovaného odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný se vypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi a neshledal důvody, pro které by k předání žalobce dojít nemělo.
16. Soud následně provedl stručnou rekapitulaci obsahu správního spisu a soudního spisu. Co se týká návrhů na doplnění dokazování – důkaz dopisem paní C. je součástí obsahu správního spisu, soud byl proto povinen jej zohlednit a nebylo nutné jím dokazování provádět. Doplnění dokazování účastnickým výsledkem žalobce a výsledkem bratrance žalobce a paní C. provedeno být nemohlo, neboť tyto osoby se k jednání nedostavily. Soud zároveň neshledal, že by absence těchto důkazů byla překážkou vydání napadeného rozhodnutí, a že by tak bylo nutné jednání za tímto účelem odročovat. Vazby žalobce na území ČR prostřednictvím jeho bratrance a paní C. zpochybňovány nebyly, o jejich relevanci pro rozhodnutí ve věci bylo možné učinit si úsudek na základě obsahu správního spisu.

V. Posouzení věci soudem

17. Žalobce soudu předestřel k posouzení dvě námitky, a sice zaprvé, zda žalovaný postupoval správně, pokud nevyužil diskreční ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III a nepřevzal odpovědnost za posouzení (opakované) žádosti žalobce o mezinárodní ochranu namísto Francie, a zadruhé, zda ve Francii existují systémové nedostatky přijímacích podmínek pro žadatele o mezinárodní ochranu, které brání přemístění žalobce.
18. Nejprve se soud zabýval tím, zda v posuzovaném případě existují závažné důvody se domnívat, že ve Francii, která je k posouzení žádosti žalobce příslušná (o této skutečnosti sporu není), dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. V případě existence takových nedostatků by totiž podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III nebylo žalobce možné do Francie za účelem posouzení jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany přemístit.
19. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-

- 44). V otázce azylového řízení nicméně mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry. Pro její vyvrácení musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení, jež by podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41).
20. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své povinnosti shromáždit relevantní podklady o přijímacím členském státě dostál, pokud vyšel z Informace OAMP ze dne 21. 12. 2021, Francie, k téže problematice (dále též jen „Informace OAMP“). Tato informace byla vypracována mj. v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, jsou opatřeny množstvím odkazů na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (např. též AIDA – Asylum Information Database, Human Rights Watch, Amnesty International, OSN – Rada pro lidská práva, MZV USA, Eurostat), včetně zdrojů primárních, vzniklých v zemi původu.
21. Nutno předeslat, že žalobce sám na nedostatky systémového charakteru v rámci přijímacího a azylového řízení ve Francii nepoukazoval. Řízení o jeho první žádosti bylo ukončeno, včetně řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce zamítnuta; do té doby měl žalobce zajištěno ubytování a byly mu poskytnuty prostředky k zajištění jeho základních životních potřeb. Skutečnost, že v České republice má zajištěno komfortnější ubytování, o nedostatcích systémového charakteru ve Francii ničeho nevypovídá. Je pravdou, a žalovaný to v napadeném rozhodnutí sám připustil, že Francie se dle Informace OAMP dlouhodobě potýká s nedostatkem ubytovacích kapacit. V roce 2020 bylo ubytování zajištěno pouze zhruba 50 % žadatelů, kteří na něj měli nárok, přičemž centra upřednostňují rodiny s dětmi a nové žadatele. S odkazem na zprávu AIDA z roku 2021 se zde uvádí, že žadatelé, kteří na ubytování nedosáhnou, pobývají mimo střediska v nevyhovujících podmínkách, včetně neformálních uprchlických táborů, finanční podpora těmto žadatelům neumožňuje zajištění důstojného bydlení (s. 7 – 8 Informace OAMP). Případ žalobce nicméně dokládá, že ani svobodní a bezdětní žadatelé nejsou v tomto ohledu bez šancí. Na druhou stranu, jedná-li se o opakovanou žádost žalobce o mezinárodní ochranu, která byla podána na území České republiky, již by se nejednalo o „nového“ žadatele, což jeho šance na zajištění ubytování po přemístění snižuje.
22. Při vědomí tohoto zjištění proto bylo na místě zvažovat, zda se jedná o skutečnost, která s sebou ve vztahu k žalobci nese riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny EU. Při posouzení této otázky bylo možné vyjít ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, *Jawo*, podle něhož by systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahovaly úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny EU, pokud by dosahovaly obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (bod 91). Této obzvláště vysoké míry závažnosti by podle Soudního dvora EU dosahovala situace, ve které by se osoba zcela závislá na veřejné podpoře kvůli nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat. Vedlo by to k poškození jejího tělesného či duševního zdraví. Nebo by se ocitla v zanedbaném stavu, neslučitelným s lidskou důstojností. *Uvedené míry závažnosti tudíž nedosahují případy, které se sice vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejich životních podmínek, ale neznamenají vážnou materiální deprivaci, že by se tato osoba ocitla v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení (body 92 a 93).*

23. Smysl a rozsah ochrany před nelidským či ponižujícím zacházením ve smyslu uvedeného ustanovení Listiny EU koresponduje se smyslem a rozsahem ochrany před újmou ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. čl. 52 odst. 3 Listiny EU), dále jen „Úmluva“. Při posouzení otázky, zda určité zacházení spadá coby nelidské či ponižující pod zákaz obsažený v čl. 3 Úmluvy, lze proto zohlednit též výklad ESLP, jež v několika případech obdobnou otázku posuzoval. Riziko porušení zákazu podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III tak bude dáno, pokud by určité zacházení (s žadatelem o azyl) mohlo dosáhnout určitého prahu závažnosti; posouzení této otázky přitom závisí na souhrnu skutkových okolností, zejména trvání sporného zacházení, jeho fyzických či duševních účincích, někdy pohlaví, věku a zdravotním stavu konkrétní osoby (rozsudek ESLP ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, č. 30696/09, rozsudek velkého senátu ze dne 21. ledna 2011, § 219). Článek 3 nicméně nelze vykládat jako závazek státu zajistit každému právo na bydlení (rozsudek ESLP ve věci *Chapman proti Spojenému království*, č. 27238/95, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 1. 2001, § 99), ani jako obecný závazek poskytnout uprchlíkům finanční podporu, aby si mohli zachovat určitou životní úroveň (rozsudek ESLP ve věci *Muslim proti Turecku*, č. 53566/99, rozsudek ze dne 26. dubna 2005, § 85).
24. Tato obecná kritéria zopakoval ESLP v nedávném rozsudku ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, 75547/13 a 13114/15, ze dne 2. 7. 2020, v němž zároveň zdůraznil svoji dřívější judikaturu, že povinnost státních orgánů poskytnout ubytování nebo slušné materiální podmínky žadatelům o azyl vyplývá z vnitrostátní právní úpravy přijaté k provedení směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (§ 161). Evropský soud pro lidská práva nevyloučil, že stát může nést odpovědnost podle čl. 3 Úmluvy za zacházení, při němž stěžovatel zcela závislý na veřejné pomoci čelí lhostejnosti úřadů, třebaže se nachází v nouzi neslučitelné s lidskou důstojností (§ 163). Pokud by žadatel o azyl zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace, pak jeho nouze v kombinaci s nečinností příslušných úřadů představuje porušení čl. 3 Úmluvy (§ 164). Z judikatury ESLP tak lze dovozovat, že riziko nouze žadatelů o azyl s přihlédnutím k individuálním okolnostem žadatele (např. jeho předchozí traumatické zážitky, věk, zdravotní stav apod.), ve spojení s podmínkami přijímacího a azylového řízení v daném státě, nesmí představovat reálné nebezpečí porušení čl. 3 Úmluvy. Takové riziko, resp. riziko překročení prahu závažnosti systémových nedostatků azylového řízení ve Francii, soud ve shodě s žalovaným v případě žalobce neshledal.
25. Předně je nutno souhlasit s tím, že žalobce je relativně mladý a zdravý muž, který na území České republiky nemá žádné závazky (vyživovací povinnost). Ve Francii, kde pobýval od roku 2019, a kde podal svoji první žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž bylo v roce 2021 v prvním stupni rozhodnuto, v průběhu azylového řízení žádné problémy neměl; nemá tedy žádné negativní zkušenosti s tamním azylovým řízením a žádná taková konkrétní negativa (s výjimkou porovnání kvality ubytování ve Francii a v ČR) netvrdil ani v žalobě. Co se týká tvrzeného únosu žalobce, tato záležitost byla dle sdělení žalobce francouzskou policií řešena. Z uvedeného incidentu nelze bez dalšího usuzovat na existenci systémových nedostatků azylového řízení ve Francii. Obecná kriminalita je bohužel běžným jevem i v České republice, nehledě na to, zda je oběť žadatelem o mezinárodní ochranu či nikoli.

26. Z dosavadního životního příběhu, jak jej vylíčil, je zřejmé, že žalobce je zcela soběstačnou a samostatnou osobou, která se dokáže velmi dobře zorientovat v cizím prostředí; ostatně učinil tak jak ve Francii, tak v České republice (to nepřímě potvrzuje i dopis paní C., v němž se uvádí, že žalobce pracuje a není přítěží pro společnost). Ze zjištěných podmínek azylového řízení ve Francii vyplývá, že tam má jako žadatel o azyl nárok na finanční i hmotnou pomoc, přičemž není-li možné poskytnout ubytování v tomu určených zařízeních, žadatelům je poskytován za tímto účelem příplatek ve výši 7,40 Eur na osobu a den. Je přitom podstatné, že žadatelé o mezinárodní ochranu mají ve Francii přístup na pracovní trh (po marném uplynutí 6 měsíců od podání žádosti) a mají přístup ke zdravotní péči za stejných podmínek jako francouzští rezidenti. Z uvedených okolností nelze podle soudu dovozovat reálné nebezpečí, že by žalobce v případě svého přemístění do Francie, která je podle nařízení Dublin III příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, čelil natolik extrémní nouzi, jež by byla z hlediska článku 3 Úmluvy problematická (srov. rozsudek ESLP ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, ze dne 2. července 2020), či že by mu v případě přemístění nezávisle na jeho vůli a osobní volbě hrozila situace silné materiální deprivace.
27. Lze tedy shrnout, že i přes zjištění, že se ve Francii dlouhodobě vyskytují dílčí nedostatky ohledně ubytovacích kapacit, nejedná se s ohledem na osobu žalobce a ostatní záruky azylové legislativy v tomto státě o takové riziko zacházení s žalobcem, jež by bylo rozporné s čl. 3 Úmluvy, resp. s čl. 4 Listiny EU, a jež by muselo vést k aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
28. Co se týká počtu žádostí o mezinárodní ochranu ve Francii a v České republice, samotný tento údaj není s ohledem na zcela nesrovnatelnou velikost obou zemí relevantní. Podstatnější by v tomto ohledu byla spíše délka řízení o žádosti o mezinárodní ochranu ve Francii, která v roce 2020 podle Informace OAMP 2021 (s. 3) činila průměrně 262 dnů. Příčinou navýšení průměrné délky řízení v tomto roce (soudu je z úřední činnosti v obdobných případech známo, že dle Informace OAMP vydané v roce 2020 trvalo řízení o mezinárodní ochranu ve Francii v roce 2019 průměrně 162 dnů) však bylo pozastavení pohovorů z důvodu epidemie onemocnění Covid-19. Povinnost rozhodnout v základní lhůtě 6 měsíců (čl. 31 odst. 3 tzv. procedurální směrnice – směrnice č. 2013/32/EU) lze tedy při neztížených podmínkách i přes množství podaných žádostí presumovat (onemocnění Covid-19 zaznamenává ustupující tendenci). Jak k tomu nadto uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přemístění žalobce bude v souvislosti s epidemií Covid-19 provedeno v okamžiku, kdy to bude z hlediska aktuální epidemiologické situace možné a jakmile oba státy vysloví s přemístěním souhlas. Bez dalšího tedy nelze mít za to, že by Francii nezvládala rozhodovat o žádostech o mezinárodní ochranu v přiměřené lhůtě, resp. že by nepřiměřená délka azylového řízení ve Francii dle aktuálních informací byla systémovým nedostatkem tohoto řízení.
29. Žalobce dále vidí pochybení v tom, že žalovaný nevyužil diskrečního oprávnění podle čl. 17 nařízení Dublin III, podle něhož se může odchýlně od čl. 3 odst. 1 každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením k tomu není příslušný. Jak již vyložil Soudní dvůr EU, toto ustanovení má diskreční povahu a ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí předloženou žádost o mezinárodní ochranu, i když k jejímu posouzení není příslušný dle kritérií stanovených v nařízení Dublin III (viz rozsudek ze dne 23. 1. 2019, ve věci *M. A. a další*, C-661/17, body 58 - 60). Možnost takového postupu není žádným zvláštním

způsobem podmíněna a každý členský stát se může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených nařízením Dublin III.

30. S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je podle Soudního dvora EU na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 10. 12. 2013, ve věci *Abdullahi*, C-394/12, bod 57), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 5. 7. 2018, ve věci *X*, C-213/17, bod 61).
31. Členský stát tedy má široký prostor pro uvážení, zda se rozhodne využít svého oprávnění převzít příslušnost k posouzení žádosti, k níž jinak příslušný není. Čl. 17 nařízení Dublin III neobsahuje žádné omezení z hlediska důvodů použití, ani žádný neurčitý pojem (např. „případ hodný zvláštního zřetele“, srov. např. § 14 zákon o azylu). Oprávnění lze tedy využít s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 23. 1. 2019, ve věci *M. A. a další*, C-661/17), resp. jak je uvedeno v bodu 17 preambule tohoto nařízení, prostor pro diskreční oprávnění vzniká zejména „z humanitárních důvodů a z důvodů solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny“.
32. Existence diskrečního oprávnění a širokého prostoru pro jeho využití však neznamená, že správní orgán není ve svém rozhodování nijak limitován a že může rozhodovat libovolně. Úkolem soudu v těchto případech je přezkum uvedeného diskrečního oprávnění, kdy je nutno posoudit, zda meze tohoto uvážení nebyly ze strany správního orgánu překročeny či zda toto uvážení nebylo zneužito (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2015, č. j. 8 As 133/2014-51, č. 3314/2015 Sb. NSS, bod 23 a judikaturu tam citovanou). Soud tak posuzuje, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, nebo usnesení NSS ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56, bod 8). Soudu přitom nepřisluší nahrazovat správní uvážení náležející správnímu orgánu vlastním uvážením soudním.
33. K aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III dále z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24) vyplývá, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je namístě úvahu o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III ustanovení učinit (viz rozsudek NSS ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat. V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k ČR, resp. tato má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby České republiky či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje

konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě namíste nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat (k tomu viz argumentace shora, kdy takovému závěru soud nepřisvědčil), a pokud ano, zda stát příslušný podle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky (bod 33 citovaného rozsudku). Nejvyšší správní soud zároveň v naposled odkazovaném rozsudku zdůraznil, že užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům.

34. Ve vztahu k aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III neshledal soud v napadeném rozhodnutí pochybení. Žalovaný uvedl, v jakých situacích přichází aplikace čl. 17 nařízení Dublin III v úvahu (humanitární důvody, rodinné důvody, kulturní důvody), přičemž srozumitelným a přezkoumatelným způsobem vysvětlil, proč u žalobce nebyly tyto důvody dány. Zaměřil se přitom na osobnost žalobce, skutečnost, že se jedná o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany (dle tvrzení žalobce podloženou stejnými důvody), či sociální a kulturní vazby žalobce k území České republiky, které jsou mj. s ohledem na dobu, kterou žalobce strávil ve Francii, na území ČR slabší. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že pobytové oprávnění bratrance žalobce na území České republiky žalovaný neshledal důvodem pro aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III a soud se s tímto závěrem ztotožňuje i přesto, že žalobci je ze strany této osoby poskytována podpora.
35. Jak vyplynulo z výpovědi žalobce ve správním řízení, bližší příbuzné má žalobce ve Francii (zde má sestru), další bratrance pak žijí v Německu. V průběhu azylového řízení ve Francii žalobce zjevně příbuzenskou vazbu na Českou republiku neakcentoval, jinak by se nabízel aplikace čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III, kdy lze převzetí příslušnosti jiným členským státem požadovat mj. též s cílem „sloučit i jiné členy rodiny“, i když dožadovaný stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16 nařízení Dublin III. Postup podle čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III, na nějž míří i bod 17 důvodové zprávy k čl. 17 tohoto nařízení, se však týká doby předcházející vydání prvního rozhodnutí ve věci samé, nikoliv posouzení opakované žádosti. Pokud tedy žalobce svoji argumentaci nyní opírá o vhodnost sloučení se svým bratrancem jakožto „jiným členem rodiny“ na podkladě čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III, nejedná se o argumentaci přílehlavou. Požadavek na využití této možnosti pro účely čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III poté, kdy byla první žádost žalobce ve Francii zamítnuta, a Česká republika by tak měla posuzovat jeho opakovanou žádost o mezinárodní ochranu s ohledem na zjištění, že další z příbuzných žalobce žije v České republice, se soudu jeví být ryze účelovým.
36. Lze proto konstatovat, že na základě zjištění, která měl žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí k dispozici, učinil ve vztahu k aplikaci čl. 17 odst. 1 řádnou úvahu, která nevybočila z mezi správního uvážení, jímž žalovaný na základě nařízení Dublin III disponuje.
37. Co se týká navázání přátelství či vztahu s paní M. C. (nar. 1973), občankou České republiky, jedná se o skutečnost, o níž byl žalovaný informován až po vydání napadeného rozhodnutí, nemohl ji tedy při svých úvahách zohlednit. Učiní tak proto soud. K navázání vztahu mezi žalobcem a paní C. došlo v lednu 2022, jedná se tedy jen o velmi krátkodobý vztah. Zároveň se nejedná o rodinné příslušníky ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III, neboť těmi jsou členové rodiny žadatele mj. tehdy, *pokud tato rodina existovala již*

v zemi původu, což není případ žalobce. V případě žalobce a paní M. C. se tedy nejedná o potřebu sloučení rodinných příslušníků, jak ji předvídá čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III.

38. Bez ohledu na zjištění, že v případě žalobce není dána potřeba posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z důvodu sloučení rodiny na území České republiky, bylo na místě zabývat se též otázkou případného porušení práva žalobce na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy. K tomu lze uvést, že vztah žalobce s paní C., nelze považovat za trvalý a dlouhodobý, ostatně nežijí spolu ani ve společné domácnosti, dle tvrzení paní C. v dopise zaslaném žalovanému a přiloženém k žalobě, se zjevně jedná o jakousi fázi zamilovanosti. Tvrzení, že se chtějí vzít a založit rodinu je proto nutno hodnotit jako hezkou proklamaci, která však o pevnosti a trvalosti vztahu dvou osob z kulturně zcela odlišného prostředí příliš nevypovídá. Pokud přitom paní Cirjaková ve svém dopise ze dne 18. 4. 2022 uváděla, že žalobce ve Francii nikoho nemá a nezná, spisový materiál toto tvrzení vyvrací (žalobce má ve Francii sestru a pokud zde žil od roku 2019, lze důvodně pochybovat i o absenci jakýchkoli dalších vazeb k tomuto prostředí).
39. Soud má proto za to, že přemístěním žalobce do Francie za účelem posouzení jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebude nepřiměřeně zasaženo do jeho práva na rodinný a soukromý život (čl. 8 Úmluvy), což by jinak mohl být důvod aplikace čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Skutečnost, že se žalobce na území České republiky stihl vytvořit určité zázemí, krátkodobý vztah s občankou ČR ani skutečnost, že na území ČR pobývá jeden z příbuzných žalobce, nelze podle soudu považovat za důvody „zvláštního zřetele hodné“. Případ žalobce nemá žádné další znaky výjimečnosti, jež by aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III opodstatňovaly.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které mu žalobce vytýká, a neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě napadené rozhodnutí zrušit; žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
41. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 24. června 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřlová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

